

Chr. J. Hansen: Når landbrugets forhold eller erhvervsmuligheder er til debat, forhandling eller diskussion, bedømmes stillingen vel nok sådan af de fleste, at det går godt for landbruget også i økonomisk henseende. Det kan vist heller ikke benægtes, at adskillige landbrugere har haft en række gode år med god høst og gode afsætningsmuligheder til priser, der har muliggjort en ordentlig forrentningsprocent for dette erhverv. Desværre har dette også medført stigende ejendomspriser, der vanskeliggør det for ungdommen at komme i gang i erhvervet. Men selvom et erhverv har gode konjunkturer, hvad jo ingen kan misunde det, kan det også have sine vanskeligheder at kæmpe med, vanskeligheder, som kan volde landbrugerne både tab og bryderier, stærkt tabvoldende for den enkelte, som de nu engang rammer. Adskillige landbrugere har i hvert fald haft tre sådanne vanskeligheder at kæmpe med, vanskeligheder, som ved forskellige lejligheder er drøftet her i rigsdagen, nemlig kvægtuberkulosen, kalvekastningen og mund- og klovesygen.

Hvad disse kvægsygdomme har kostet den enkelte landbruger, hvis besætning har været ramt, eller hvad de har kostet landet som helhed, er vel nok meget vanskeligt at gøre op, men at det har været dyrt, er i hvert fald en kendsgerning. Derfor må også alle, enten de er landbrugere eller ej, være interesseret i bekæmpelsen af disse sygdomme, men selvfølgelig i første række de landmænd, der rammes direkte. Om de to førstnævnte kvægsygdomme er der forlængst lovgivet, den ene, kvægtuberkulosen, kan vel nok regnes for at være udryddet, medens den anden, den smitsomme kalvekastning, er stærkt på retur. Men tilbage er endnu mund- og klovesygen, som det tilsyneladende er meget vanskeligt at få bugt med. Forhåbentlig lykkes det imidlertid inden altfor længe.

Lovforslaget om vaccination mod mund- og klovesyge, som foreligger her, skulle muliggøre en mere effektiv bekæmpelse af sygdommen. I de 6 første stykker af lovforslagets § 1 gives der ministeren meget vidtgående beføjelser til at påbyde vaccination og til også at træffe andre foranstaltninger til sygdommens bekæmpelse. Ordene „ministeren kan påbyde“ går igen i hvert stykke; kun i eet tilfælde skal folketingets finansudvalg give sin tilslutning, og i paragraffens sidste stykke siges det, at de i

stk. 1—6 nævnte beføjelser skal udøves af ministeren efter forhandling med vaccineudvalget, der forøvrigt også skal nedsættes af den højtærede landbrugsminister. Det er altså en lov, der — når den forhåbentlig om kort tid er gennemført — giver den til enhver tid siddende landbrugsminister en meget vidtgående bemyndigelse, ja, man kan næsten sige diktatorisk magt. Men da det er almindelig bekendt, at den nuværende højtærede landbrugsminister ikke har særlig diktatoriske tilbøjeligheder, og da efterfølgende ministre sikkert heller ikke vil have det, nærer jeg ingen betænkeligheder ved disse bemyndigelser.

At mund- og klovesygen er en sygdom, hvis bekæmpelse har interesse ikke alene i Danmark, men også i andre lande, fremgår tydeligt deraf, at FAO har beskæftiget sig indgående med spørgsmålet og har anbefalet hele fire metoder til bekæmpelse af sygdommen. Det er en af disse metoder, der foreslås anvendt i lovforslaget, og vi må så håbe, at man har valgt den rigtige, den, der passer bedst for os. Det lader jo til, at man fra alle sider i det andet høje ting, selv efter udvalgsbehandlingen, er enig om den foreslåede metode, nemlig vaccination af besætninger i områderne omkring smittede ejendomme i forbindelse med passende veterinærpolitimæssige foranstaltninger. Jeg har nu mine tvivl om, at det under en større sygdomsudbredelse vil vise sig at være den rigtige form, man har valgt, men man må jo håbe, at det er det.

Fordelingen af udgifterne ved gennemførelse af vaccinationen tror jeg man må sige er meget fornuftig. Indenfor mejerikredsen skal udgiften pålægges mejeriet, der så igen kan opkræve pengene hos leverandørerne. Hvorfor man har valgt mejeriet og ikke straks at opkræve hos leverandørerne, ved jeg ikke; måske har det sin forklaring i en eventuel rabatordning med dyrlægen. En forklaring burde gives, og dette kan vel ske i det udvalg, som jeg vil foreslå nedsat til drøftelse af lovforslaget.

Kun i eet tilfælde afholdes udgifterne af statskassen, nemlig når det skønnes, at fare for smitte fra udlandet er tilstede. Kan man på den måde skabe muligheder for at hindre sygdommen i at komme over grænsen, har jeg i hvert fald ikke noget imod, at statskassen i disse tilfælde betaler, det tror jeg er i alles interesse.

Den bestemmelse, som jeg mener bliver